

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۰۲/۱۸

علم گل سحر

«گل سپرلي» ته يو ځغلند نظر

گل سپرلي د بناغلي اسدالله اسد دشعرونو دوهمه ټولگه ده ، چې په ۲۰۰۳ ميلادي کال کې په بلغاريا کې په بنکلي قطع او صحافت چاپ شوي ده .

تردي دمخه د بناغلي اسدالله اسد دشعرونو لومړنۍ ټولگه (دکانوموسکا) په نوم په کابل کې دليکوالو دټولني لخوا چاپ شوي وه ، دلومړنۍ مجموعې چاپ يې هغه وخت په کابل کې په ادبي کړيو کې بيلابيل غبرگونونه راوپارول ، ځينو په دې ټولگه کې خپاره شوي شعرونه داسې شعرونه وبلل چې يوازي شاعر ورباندې پوهيدای شي او د زياترو بيتونو په معنايي پوهيدل گران کار و ، خو ځينو نورو شاعرانو او ادبپوهانو بيا دکانو موسکا په کتاب کې خپاره شوي شعرونه په شعر کې يو نوبت او آن په شعر کې اوبنتون وباله ، هماغو شعرونو اسدالله اسد ديوه بيل لارې شاعر په توگه را څرگند کړ .

خو بيا چې کله اسدالله اسد له هيواده وتلو ته مجبور شو ، نو ډيره موده يې شعرونه په مطبوعاتو کې نه تر سترگو کيدل له همدې امله د بناغلي زرین انځور په خبره هير شو او دا ويره هم موجوده وه چې بنايي اسد له شعر سره مخه ښه کړي وي اوبيا قلم را وانه ځلي .

له نيکه مرغه مې په دې وروستيو کې د بناغلي اسدالله اسد دشعرونو په دوهمه ټولگه سترگي خوري شوي . په دې ټولگه کې د بناغلي اسدالله اسد دپنځه شپيتو په شاوخواکې شعرونه را ټول شوي دي ، که څه هم دا شعرونه په بهر کې د چاپ په برخه کې د شته ستونزو له امله خطاطي شوي دي خو دنورو خطاطي شويو شعرونو په څير يې په لوستلو کې کومه ستونزه نه ليدل کيږي .

په دې ټولگه بناغلو زرین انځور او غلام حيدر يگانه سريزي ليکلي دي ، دهيواد پياوړی ليکوال او کره کتونکی زرین انځور دسريزي په يوه برخه کې ليکي ((داسد دشاعرۍ دغه بيلگي سره له دې چې داوسنی او نوي پښتوشاعرۍ ولولي نه لري او له اوسنيو حالاتوڅخه يوڅه زړې دي او دهغه دشاعرانه يون دبړي بشپړې ښي نه دي خو دهغه دژوند دبيلابيلو پړاوونو هنداري خامخا دي ، ددې ترڅنگ ترې دا خبره هم راڅرگنديږي چې که چيرته داسد دشاعرانه زړه کب بيرته دخپل وطن اوبو ته شو او که يې دشاعر زړه رابطي بيرته دخپل هيواد له شاعرانه زرونو سره جوړې شوي نوبه يې شاعري له نويو ولولو او مستيو او دغه راز له نويو ښکلاوودکه شي)) داسدالله اسد دشعرونو په دغه مجموعه کې زياتره شعرونه د غزل په قالب کې ويل شوي دي:

زړه يې رانه يوور د خيال تال يې رانه وانه خيست

دا د غم سپاهي او د ژوند تال يې رانه وانه خيست

څومره با وفا و ، د مغرور اشنا ياغي نظر

ژوند يې که لمبه کړو نو ديوال يې رانه وانه خيست

زه اسد له ظلمه فقط دومره گيله مند يم

خپور په بنکلي مخ د زلفو جال يې رانه وانه خيست

د پاڼو شميره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په څير و لولئ

یا :

ژوند ته خورند سر په سودا گورمه ستا د بنکلو سترگو بنکلا گورمه

دې ته ورته بنکلي بيلگي نورې هم داسد په دې ټولگه کې ترسترگو کيږي سره له دې چې دښاغلي اسدالله اسد لومړنی مجموعي او دغې دوهمې مجموعي ترمنځ زماني واټن ډير زيات نه دی خو په دې ټولگه کې يې دهغې بلې پرتله داسې شعرونه چې پوهيدل ورباندې گران وي لږدي:

دلته اوبنکي ويني ځاڅي هريو گل په لمن داغ شو مرگ د ژوند په قيمت اخلو دا وطن دليونو دی

په خندا کړه وچي شونډې د اسد ژونده بهاره بنکلوه زلفي دبنکلو زړه محتاجه دورمو دی

یا دابله بيلگه:

شونډې دې نشي نشي زلفي دې دامونه کړه تيرلکه ورمه په ما دا ترخه وختونه کړه

له بده مرغه له ماسره دهغه لومړنی مجموعه دکانو موسکا نشته او په هغه ټولگه کې راغلي شعرونه مې هم پوره په یاد نه دي چې دلته مې له هغې ټولگې څخه هم بيلگي راوړې وای خو پر ځای به يې ددغې مجموعي څخه دهغو شعرونو څو بيتونه راواخلم چې د لومړنی مجموعي اغيز پکې تر سترگو کيږي ، دا يو څو بيتونه وگورئ:

هجرچي تالی ستا دجفا راکړلو زه يو ناخبره ميني ستا په جهنم کې ورک

وخت چې تخيل گانه مين او دوصل کوڅه نن به زما عشق پرې دربنډيا گامونه ووهي

شماره بيا داني داوبنکو عقله درقيب پرمخ ستا دداغ په لوري که دوا گامونه ووهي

په دغو بيتونو کې داسې ترکيبونه کارول شوي چې له يو بل سره تړاو نه لري ، دلته ددوا گام اخيستل او درقيب پرمخ د عقل له خوا داوبنکو ددانو شميرل دعشق رينډيانې گامونه ، دهجر له خوادجفا تالی او ځينې نور هغه کليمات دي چې پوهيدل ورباندې گران او په معنا پسې دلوستونکي ستړيا دشعر خوند له منځه وړي .
يوه بله بيلگه سره لولو:

زړه ځانگي په ټال دزلفو سرپه زنگانه ژاري اوبنکي مې اشنا ته په درشل کې دکاله ژاري

ددې او يو شمير نورو بيتونو په معنا دپوهيدل يوڅه گران دي په حقيقت کې شاعر د سن فيکشن هڅه کړې ده خو پوره پکې بريالی نه دی شاعر کوبښن کړی چې شيانو ته شخصيت ورکړي زړه دزلفو په ټال سر په زنگانه وژروي

د پاڼو شميره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکنې د لپکنيزې بنې پازوالي د لپکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

، اوښکې وژروي او پرمينه ديار په کوڅه گامونه واخلي خو خپله خبره يې تر مخاطبه په ښه ډول او روښانه نه ده رسولې .
خو ترکومه ځايه چې زما يې لومړني شعرونه ياديري په اوسنيو شعرونو يې دهغو نورو په پرتله پوهيدل دومره گران نه دي ، ځای ځای يې ځيني ذهني انځورونه کارولي .
داسد په شعرونو کې داسې ترکيبونه شته چې نوي يې بللای شو، خو زما په نظر دهنري نوښت نوم نه شو ورکولای لکه : د زلفو بام، ژړاگامونه، دزره غوټې، دسودا او خنداگامونه ، دافزار تالی داوښکو گام او نور .
اسدالله اسد خپلو ځينو شعرونو ته اوږده ردیفونه ټاکلي دي ، په اوږدو ردیفونو کې دمفهوم رسول يوڅه ستونزمن وي ځکه ديوه بيت ډيره برخه ردیف نيسي خو ښاغلی اسد تر ډيره حده بريالی ښکاري وگورئ:

پرته جفاده په اوربل تناکي ماتي نه دي
لا خو مي داغ شته په گوگل تناکي ماتي نه دي

خاندي داغونه مي دزره ستا دنظر په تمه
سترگي رااوړه يوځل تناکي ماتي نه دي

يا دا بل مثال:

هغه شيبه يار زما دومره راته ياده ده
زړه و، ناقرار زما دومره راته ياده ده

او يا:

حُم چې ميخانوَ ته په سر خاوري بادوم
گوټ دپيمانوَ ته په سر خاوري بادوم

اسدالله اسد زموږ يو ښه او تجربه لرونکی شاعر دی موږ د هغه ډير ښکلي شعرونه لوستي دي وروستۍ ټولگې يې دا ثابته کړه چې اسد دشعر په ډگر کې په مخ روان دی او که خدای کول په راتلونکي کې به موږ دهغه ښکلي شعرونه بيا واورو او ولولو .
هيله ده له وطنه ليري والی هغه دشعر له نړۍ څخه هماغسې ليري پري نه ږدي او موږ يې په راتلونکي کې دلا ښکلو شعري ټولگو دخپريدا شاهدان واوسو .